

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE STUDENT

Larisa BUGAIAN, prof. univ., dr. hab.,
Universitatea Tehnică a Moldovei
e-mail: larisa.bugaian@adm.utm.md

Student-centered learning is an educational conceptual framework that is currently actively promoted. Latterly higher education is profoundly different from what it was a few decades ago. The idea of placing the student at the center of the study process brings profound changings in higher education system. Labor market and the globalization process require a thorough rethinking of the educational process and changing of the learning values. Student becomes an active participant in the learning process. The main aim of such approach is not only assimilating the curriculum but developing professional skills that market demands. The students manage independently their own learning. All this leads to a shift in the paradigm, necessary at the micro level - in teaching, learning and assessment. Addressing bring changes in the role and responsibility of the teacher and student. The student centered learning involves changes in the role and responsibilities or the learners and students, in the program materials delivery and in the learning process itself. Learning becomes personalized, students engage in different ways and in different places. Students benefit from individually paced, targeted learning tasks that formatively assess existing skills and knowledge that address the student's needs and interests. Learning is based on the outputs based on the knowledge which engages students in their own success support one another's progress and incorporates their interests and skills into the learning process.

Keyword: student centered learning, teaching, studying.

Învățarea centrată pe student este un concept educațional, care este promovat intens în ultimul timp. Ideea de a pune studentul în centrul procesului de studii este actuală în ultimii ani în legătură cu schimbarea profundă a învățământului superior, care actualmente este profund diferit de ceea ce a fost acum câteva decenii. Acest fapt este adesea subestimat de către factorii de decizie politică, instituțiile de învățământ superior și cadrele didactice.

Evoluția lumii muncii și a procesului de globalizare necesită o regândire aprofundată a ceea ce se întâmplă în sălile de curs și în valoarea celor învățate. Nu este vorba numai despre modă, dar există un raționament clar în spatele acestei necesități de schimbare de paradigmă la nivel micro - în procesul de predare, învățare și evaluare.

O nouă dimensiune a procesului de studii este învățarea centrată pe student. Conceptul de învățare centrată pe student necesită o nouă abordare de către ambele părți: profesori și studenți, care presupune „autonomie personală” a persoanelor care studiază. Devenind studenți în învățământul superior, persoanele sunt deja la o anumită vârstă, sunt pe deplin maturi. Acest lucru presupune ca aceștia să fie tratați ca persoane responsabile pe care le preocupă viitorul lor profesional. El nu mai este un consumator, care are doar propriile sale interese. Acest punct de vedere ontologic privind studenții în calitate de cetățeni este justificată prin două momente. În primul rând, societatea modernă necesită studii superioare, cetățeni liberi cu atitudine critică. În al doilea rând, abordarea privind învățarea pe tot parcursul vieții cere studenților să dezvolte interesele personale și profesionale într-un mod mai autonom.

Paradigma învățării centrate pe student impune schimbarea metodei de studii de la predarea bazată pe memorizare la studii bazate pe învățare. Educația trebuie să fie văzută ca un proces constructiv de colaborare, un proces democratic între profesori și studenți, cât și între studenți înșiși. Acest lucru presupune două tipuri de implicații. La nivel practic, studiile trebuie să fie organizate în mod diferit. Programele de studii și viața universitară ar trebui să se concentreze mai mult pe abilitățile studenților. Concentrarea pe cursuri opționale, pe lucru în grup, un raport optim între profesor și studenți și mai multe servicii de consiliere (atât privind studiile, cât și viitoarea carieră). La un nivel mai ridicat, este nevoie să se schimbe practicile de predare și învățare. Studenții ar trebui să învețe să devină cetățeni critici, pentru a contesta status quo-ul.

Învățarea centrată pe student necesită evaluări efective a metodelor de predare și participarea studenților la dezvoltarea acestor metode. Schimbarea practicilor de predare necesită în cele din urmă și schimbarea atitudinii profesorilor. Este foarte important ca personalul academic să fie format pentru noile metode de predare-învățare, e necesară o formare continuă în procesul de predare. Învățarea centrată pe student este o paradigmă specifică, care necesită o schimbare de la predare orientată spre lector la o abordare mai interactivă și practică de predare și învățare, orientate pe competențele celui ce studiază. Viziunea de a vedea și trata studenții în calitate de consumatori, sau ca persoane care pur și simplu reproduc cunoștințe trebuie depășită. Această abordare trebuie să devină o componentă de bază a misiunii învățământului superior și metodă de bază pentru educația studenților.

Mediul de afaceri al secolului 21 impune ca pregătirea viitorului specialist să fie radical schimbată. Universitatea trebuie să producă absolvenți care ar fi gata să confrunte viitorul, să corespundă noilor cerințe ale mediului de afaceri. Universitatea trebuie să faciliteze învățarea prin mijloace și metode care să corespundă atributelor definitorii ale acestor cerințe. Modul în care studenții învață, capacitatea de învățare a fiecărui student este diferită, dar toți studenții doresc să capeteabilități pentru a avea acces la piața muncii.

Cu toate acestea deloc nu înseamnă că toate instituțiile de învățământ superior vor trebui să utilizeze o singură filozofie sau o metodă, fiecare trebuie să ajungă la o înțelegere fundamentală a competențelor la care tinde să le capete viitorului specialist și calea de a atinge acest obiectiv. Învățarea centrată pe student trebuie să fie învățare bazată pe activitate (de exemplu, învățarea pe bază de proiect, învățarea bazată pe caz, învățarea pe bază de proiect, învățarea bazată pe soluționarea problemelor etc.).

Asigurarea calității, reglementările și politicile legale de participarea studenților la procesul de studii universitar sunt cele mai citate politici de promovare la nivel național, deoarece asigurarea calității, alinierea la „Standardele și liniile

directoare privind asigurarea calității în Spațiul european al învățământului superior european” trebuie să se bazeze pe rezultatele învățării, evaluarea predării și a participării studenților în procesul de studii.

Înțelegând importanța acestei paradigme, totuși toți înțeleg că schimbarea necesită multă muncă și resurse. Chiar și într-o situație în care diferite părți interesate sunt dispuse să implementeze această abordare schimbarea de paradigmă nu se întâmplă într-un moment. Chestiunea principală este că conceptul de competențe ale învățării nu este în mod corespunzător înțeles și aplicat. Abordarea substanțială pentru stimularea schimbărilor constă, în primul rând, în dezvoltarea personalului și a fondurilor speciale pentru schimbarea practicilor de predare.

S-ar putea concluziona că nu toate universitățile stimulează trecerea la un sistem de învățământ superior axat pe student. Dar, înainte de a ajunge la o asemenea concluzie ar trebui de evaluat și alte alternative. O alternativă este că libertatea academică ar putea însemna că universitățile nu pot impune, forța învățarea centrată pe student. În acest caz, s-ar părea că cadrele didactice nu promovează schimbarea. Dar practica arată că există un consens în rândul studenților și cadrelor universitare că învățarea centrată pe student este un lucru bun. Cadrele universitare precizează în mod clar că atitudinea studenților, a personalului și a instituțiilor de învățământ superior nu sunt bariere pentru a schimba. Învățarea centrată pe student ar trebui să fie starea naturală a procesului de studii, cadrele didactice percep acest lucru ca fiind una dintre misiunile de bază ale universității.

Metodele de predare nu sunt doar niște dimensiuni a procesului de studii, dar sunt parte integrantă a conceptului de predare. Punctul de pornire al învățării nu trebuie să fie intrările și ieșirile procesului de studii, finalitățile ce poartă competențe. Astfel, odată ce produsul final al învățării a fost stabilit, numai atunci poate fi determinat design-ul curriculum-ului.

Un alt moment este faptul că profesorii să accepte responsabilitatea de a stabili modul în care trebuie atinse rezultatele învățării. Astfel rolul profesorului se schimbă de la elaborarea unei programe analitice ce desfășoară conținuturile ca o responsabilitate primară la dezvoltarea unui design dinamic de curriculum ce ar include și metodele de predare-învățare. Metodele de evaluare ale rezultatelor, de asemenea, trebuie schimbate. O singură metodă de evaluare la sfârșit de curs este puțin. Studenților trebuie să li se acorde cât mai multe oportunități pentru a demonstra rezultatele învățării. În cele din urmă, procesul de învățare este la fel de important, dacă nu chiar mai important, decât conținutul care urmează să fie învățat. Învățarea trebuie să fie atractivă.

Cert este că pentru a implementa cu adevărat metoda de învățare centrată pe student, pentru a o face parte componentă a sistemului de învățământ sunt necesare mai multe componente:

- studenții trebuie să fie tratați ca „motoare” ale procesului de studiu;
- profesorii trebuie să fie promovați să folosească metode de predare adecvate;
- furnizori de produse educaționale (cărți, programe de calculator, echipamente, săli, etc.), să sprijine cadrele didactice în punerea în aplicare a învățării centrate pe student;
- autonomie academică efectivă în procesul de luare a deciziilor privind modul și metodele de predare în scopul creării competențelor necesare pieței muncii.

Cadrul conceptual trebuie construit pe ipotezele următoarelor principii de proiectare pentru învățarea centrată pe student:

- *Învățarea este personalizată:* învățarea personalizată recunoaște că studenții învață în mod diferit și în locuri diferite. Studenții beneficiază de învățare, sarcini orientate în mod individual și în ritm propriu, evaluează diferit abilitățile și cunoștințele formativ existente, nevoile și interesele studentului sunt diferite.

- *Învățarea se bazează pe competențe:* Studenții sunt promovați să meargă mai departe atunci când au demonstrat cunoștințe și nu atunci când au frecventat orele necesare. Se întâmplă de învățare oricând, oriunde: Învățarea are loc în afara zilei de școală tradițională și chiar anul școlar. Pereții școlii sunt permeabile la învățare nu este limitată la clasă.

- *Studenții au dreptul de proprietate asupra celor învățate:* în procesul de învățare centrată pe student studenții se angajează în procesul de studii, se bucură de propriul lor succes și includ interesele și abilitățile lor în procesul de învățare.

Actualmente abordarea menționată capătă o nouă dimensiune, la care se atașează alte componente ca strategia de predare, clase specializate, programe, departamente și instituții. Pe scară largă apar mai mulți descriptori, care vin cu o anumită precizie ce caracterizează predarea centrată pe student.

Integrarea studenților în procesul de schimbări instituționale poate avea loc prin mai multe metode, accentul fiind pe vocea studentului sau pe implicarea directă a studentului. În primul caz decizia finală este luată de instituție, iar studentul în calitate de evaluator al proceselor instituționale oferă feedback. Pentru a realiza îmbunătățiri și schimbări opiniile studenților sunt considerate și deciziile finale se iau la nivel instituțional.

O altă abordare tratează studenții în calitate de parteneri, co-creatori și experți. Studenții sunt parteneri de colaborare în procesul de furnizare a informației privind dezvoltarea profesională. Deciziile privind dezvoltarea instituției și a proceselor instituționale sunt luate tot la nivel instituțional.

O altă abordare mai modernă și eficientă în implementarea studiilor centrate pe student este integrarea studenților în procesul de schimbări instituționale, care poate avea loc dacă studentul este tratat ca agent al schimbării. Studenții sunt participanți activi a proceselor de luare a deciziilor. Studenții se implică în procesul de luare a deciziilor în scopul de a influența procesul de schimbare și dezvoltare. Deciziile sunt luate în colaborare cu personalul universitar. Studenții în calitate de agenți ai schimbării sunt parteneri de colaborare în dezvoltarea profesională. Deciziile de acțiune sunt promovate de către studenți și la nivel instituțional.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Student-Centered Learning in Higher Education. Gloria Brown Wright. Central Connecticut State University. International Journal of Teaching and Learning in Higher Education 2011, Volume 23, Number 3, 92-97. <http://www.isetl.org/ijtlhe/> ISSN 1812-912